

به نام خدا

عنوان فرآیند :

طراحی و اجرای برنامه کارآموزی (فشار در اتاق عمل برای دانشجویان کارشناسی هوشبری

صاحبان فرآیند :

ممیده یزدی مقدم - عبدالقادر عصار (ودی - مریم کریمی

محل اجرای فرآیند :

اتاق عمل بیمارستان امداد و بیمارستان واسعی

نام دانشگاه :

دانشکده پیرا پزشکی دانشگاه علوم پزشکی سبزوار

گروه هدف فرآیند: دانشجویان کارشناسی هوشبری

میطه فرآیند: بالین و دوره کارآموزی

مهمور همسو با فرآیند: اصلاحات و استانداردها سازی در آموزش علوم پزشکی -

رویکردهای نوین در فرآیندهای آموزشی

تاریخ اجرا (مدت اجرای فرآیند)

: ۱/۵ ماه به تعداد نصف مدت کارآموزی کل ترم

سطح اثر گذاری

انتظار می رود با اجرای این فرآیند جهت کلیه دانشجویان هوشبری در حال تحصیل در رشته هوشبری در تمامی دانشکده های پیرا پزشکی کشور ، فارغ التحصیلان این رشته توانمندی لازم جهت ارائه مراقبتها در اتاق عمل را پیدا کرده و از این پتانسیل ، استفاده مبدول را خواهند برد .

مقدمه

در مسیر پیشرفت روز افزون دانش پزشکی و شاخه های مختلف آن از جمله جراحی و اتاق عمل ، دانستن اطلاعات نوین و همگام شدن با جریان سریع علوم تکنولوژی از وظایف تمامی افرادی است که به نحوی با این روند در ارتباط هستند که پرسنل هوشبری بی شک یکی از اعضای مهم و کلیدی در اتاق بهبودی و اتاق عمل می باشند . که این افراد وظایف خطیر و ویژه ای را در این بخش ها بر عهده دارند .

هر کسی که به نوعی در بخش اتاق عمل فعالیت داشته باشد با ویژگی های خاص این بخش و مشکلاتی که به صورت روزمره در آن روی می دهد نیز آشنایی خواهد داشت و شاید در هیچ بخش دیگری از بخش های بیمارستانی تا این حد ارائه خدمات سلامت با چگونگی آشنایی با کلیه وظایف همه پرسنل بخش در هم آمیخته نباشد ، بطوریکه کلیه افراد مشغول به مراقبت بیماران در بخش اتاق عمل خواسته یا ناخواسته در اداره این بخش نیز مشارکت فعال دارند . لذا با عنایت به اینکه کادر هوشبری از اعضای اصلی تیم اتاق عمل و ارائه کنندگان خدمات در کلیه مراحل در هر شرایط چه اورژانس ICU و اتاق عمل هستند ضرورت دارد که این گروه از آمادگی و توانایی علمی و عملی بالایی جهت آشنایی با تجهیزات ، وسایل ، شرایط

استریلیزاسیون و ... علاوه بر وظایف برخوردار بوده و آموزش های لازم در این زمینه را به بهترین شکل ممکن فرا بگیرند .

بدین منظور در بررسی سرفصل دروس ارائه شده از سوی وزارت بهداشت و درمان جهت گروه هوشبری ، ملاحظه گردید چراکه واحد درسی اختصاصی برای مشاهده و تمرین عملی در این فیلد کاری برای این دانشجویان گنجانده نشده است و این واحد فقط به صورت تئوری در کلاس ها و skillab ها مطالب به دانشجویان ارائه می شود حال آنکه یکی از محیط های کاری اصلی هر کادر هوشبری اتاق عمل است لذا این دانشجویان بدون آشنایی کامل با تجهیزات و وسایل مربوط به اتاق عمل (غیر از دستگاه بیهوشی و دستگاه های مربوط به بیهوشی) در این محیط مشغول به کار گردیده و عملاً واحد کارآموزی خود را در این محیط ها می گذرانند که این مساله نشان دهنده اهمیت این موضوع است که این واحد درسی در دروس هوشبری گنجانده شود .

هدف کلی:

اصلاح سرفصل کلی دروس کارشناسی هوشبری با تاکید بر کاربردی بودن این مطالب با توجه به نیازهای حیطه کاری

اهداف اختصاصی

۱- افزایش توانمندی کادر بیهوشی جهت همکاری با سایر همکاران اتاق عمل

۲- افزایش توانمندی علمی و عملی پرسنل هوشبری برای ارائه خدمات درمانی مربوط به اتاق

عمل در شرایط اورژانسی مثلاً به عنوان پرستار سیرکولر

۳- افزایش توانمندی مدیریتی کادر هوشبری جهت مدیریت در اتاق عمل

۴- افزایش توان علمی کادر هوشبری با اصول استریلیزاسیون جهت بهره برداری در اتاق عمل

۵- افزایش توانمندی در اداره بیهوشی با توجه به مراحل مختلف عمل جراحی

روش اجرا

به منظور نیل به اهداف فوق و آمادگی و یادگیری موثر کادر هوشبری در مواجهه بامسائل مربوط به حیطه کار اتاق عمل و نیز با توجه به اینکه دانشجویان هوشبری واحد درس «آشنایی با اتاق عمل» را بصورت تئوری می گذرانند و هیچ واحد کارآموزی برای این درس در نظر گرفته نشده است بر آن شدیم تا با نگرشی بر آرایش واحدی دروس کارشناسی هوشبری بتوانیم این درس را به صورت کارآموزی در محیط اتاق عمل بگنجانیم. بنابراین ضمن هماهنگی های بعمل آمده با مدیر گروه اتاق عمل و هوشبری و همکاران گروه هوشبری تصمیم بر آن شد که در کنار واحد کارآموزی بیهوشی، این واحد گذاشته شود بطوری که در هر گروه چند روز که اتاق عمل کمتر بیمار داشت و دانشجویان وقت خالی داشتند، توسط مربیان اتاق عمل در زمینه اصول استریلیزاسیون و نحوه رعایت این اصول توجهات عملکرد دستگاه های مختلف بخصوص کوتر در مواجهه با داروهای قابل اشتعال بیهوشی و شناسایی تجهیزات و وسایل اتاق عمل و شناسایی لایه های مختلف بدن و ... بطور بالینی و عملی واحد کارآموزی ارائه شد.

نتایج و پیامدهای اجرای فرآیند

پس از اتمام دوره کارآموزی با نظر سنجی (فرم تهیه شده که از ۱ تا ۵ نمره گذاری شده بود) از دانشجویانی که این دوره را گذرانده بودند نتایج نشان داد که بیش از ۷۵٪ دانشجویان از گذراندن چنین کارآموزی رضایت کامل داشته و همگی تمایل به ادامه این برنامه برای سایر دانشجویان بودند. ارزیابی اطلاعات و مهارتهای این دانشجویان توسط مربیان مربوطه نشان داد

این گروه در مقایسه با دیگر دانشجویان همکلاسی خود از توانایی و مهارت بهتری در برخورد با رعایت شرایط استریل ، عملکرد دستگاهها ، آگاهی سریعتر از اتمام عمل جراحی برای شروع اقدامات جهت برگرداندن بیمار برخوردار بودند .

پیامدهای اجرای فرآیند

با اجرای این فرآیند انتظار می رود دانشجویان پس از فراغت از تحصیل آمادگی کامل و توانمندی لازم جهت ارائه مراقبتهای درمانی را داشته باشند علاوه بر آن این پرسنل هوشبری توانایی و مهارت لازم را جهت ایجاد ارتباطهای موثر با همکاران اتاق عمل را بدست آورده که هم در زمینه شغلی و هم در زمینه مدیریتی می تواند مورد استفاده قرار گیرد .

چگونگی معرفی فرآیند:

از طریق ارائه نتایج به EDC و ارائه آن به جشنواره مطهری که از این طرق اطلاع رسانی شود.

به نام خدا
عنوان فرآیند :

طراحی و اجرای روش تدریس مستقیم با تاکید بر الگوی مهارت آموزی برای درس آشنایی با وسایل و

تجهیزات اتاق عمل

صاحب فرآیند : همیده یزدی مقدم

محل اجرای فرآیند :

دانشکده پیراپزشکی دانشگاه علوم پزشکی سبزوار

گروه هدف فرآیند: دانشجویان کارشناسی اتاق عمل

میطه فرآیند: آموزش

محمور همسو با فرآیند: اصلاحات و استانداردها (دسازی در آموزش علوم پزشکی)-

رویکردهای نوین در فرآیندهای آموزشی

تاریخ اجرا : یک ترم تمصیلی

سطح اثرگذاری:

انتظار می رود با اجرای این فرآیند برای این درس که یکی از دروس اصلی و زیر بنایی

دانشجویان کارشناسی اتاق عمل می باشد بهتر است به صورت تئوری و عملی با تاکید بر کار

عملی در پراتیک ارائه شود چرا که این درس زیر بنای دروس دیگر همچون عملکرد فرد سیار و اسکراب خواهد بود . با ارائه این درس با این روش تدریس ، این دانشجویان قادر خواهند بود با تسلط بیشتر و عملکرد بهتری در محیط اتاق عمل فعالیت کنند .

مقدمه

تدریس مستقیم آموزشی ساختاری شده ، منظم و مهارت مدار است . در این رویکرد آموزشی معلم بیشترین نقش را در سازماندهی و هماهنگ کردن فعالیتهای آموزشی دارد . فعالیتهایی چون تعیین و تحلیل مهارت ، تعیین اهداف محتوا ، چگونگی نمایش مهارت و ارائه اطلاعات و تمرینهایی که برای کسب مهارت لازم هستند . اساساً این نوع آموزش معلم مدار است . علاوه بر این ، طرفداران این نوع تدریس معتقدند که در چنین رویکردی دانشجویان علاوه بر آموختن مهارت ، «عزت نفس» و «اعتماد به خود» را نیز افزایش می دهند . این نوع آموزش ابتدا برای کسب دانش توضیحی طراحی شده بود اما اینک سهم بسزایی در آموزش مهارتهای عملی دارد . اجرای تخصصی تدریس مستقیم نیازمند تصمیم گیریها و فعالیتهای خاص معلمان در انتخاب الگوها و روش های تدریس است . الگوی مهارت آموزی برای موضوعات عملکرد مدار مانند خواندن ، نوشتن و اکثر موضوعات اطلاعات مدار و هم چنین برای تدریس جنبه های مختلف هر موضوعی که در آن از اطلاعات یا مهارت ها خوب ساختاری شده و قابل تدریس گام به گام باشد ، بسیار موثر است .

دلیل انجام این فرآیند این است که انتخاب روش تدریس باید متناسب با درس مورد نظر و نظری یا عملی بودن آن باشد . درس «آشنایی با تجهیزات اتاق عمل» علیرغم این که درسی است که باید به صورت تئوری و عملی و همراه با پراتیک باشد ولی به صورت تئوری ارائه گردیده است و با توجه به این که این درس جزو درسهای پایه ای برای دانشجویان اتاق عمل

می باشد و تئوری ارائه شدن آن برای دانشجو مفید نخواهد بود لذا این مسئله نشان دهنده اهمیت این موضوع است که باید این واحد درسی به صورت تئوری و عملی ارائه شود .

هدف کلی:

اصلاح روش تدریس و ارائه دروس بر مبنای کاربردی بودن آن

اهداف اختصاصی

۱- آشنایی علمی دانشجویان اتاق عمل با اصول علمی کاربرد تجهیزات با تاکید بر کاربرد بالینی

آن در اتاق عمل

۲- افزایش توانمندی علمی و عملی دانشجویان با شناسایی وسایل و تجهیزات اتاق عمل

۳- افزایش توانمندی دانشجویان جهت استفاده صحیح علمی و عملی این امکانات و تجهیزات با

رعایت شرایط صحیح استریل کردن آنها

روش اجراء

به منظور نیل به اهداف فوق و آمادگی و یادگیری موثر دانشجویان در مواجهه با عملکرد،

نگهداری و استریل کردن این دستگاهها و ابزار و تجهیزات و با توجه به این که برای

دانشجویان، این واحد درس به صورت تئوری ارائه شده در حالیکه با توجه به شرح درس باید به

صورت تئوری و عملی ارائه شود بر آن شدیم که برای پوشش بهتر و یادگیری موثر این درس،

از روش تدریسی استفاده کنیم که این واحد با توجه به اهداف را پوشش دهد. در روش

تدریس مستقیم ارائه هم توسط مدرس و هم برای فعال بودن دانشجو، توسط دانشجویان ارائه

شده و تمرین عملی این مطالب تدریس شده در واحد کارآموزی توسط مربی انجام گرفت.

نتایج و پیامدهای اجرای فرآیند

پس از اتمام کلاسها مربوط به این درس از دانشجویان نظر سنجی شد و نتایج نشان داد که بیش از ۷۰٪ درصد دانشجویان از این نحوه تدریس رضایت داشتند و بقیه دانشجویان بعلت این که نمی توانستند به صورت جزء به جزء طبق رسوم قدیمی جزوه نویسی کرده بدون اینکه به مطالب گوش فرا دهند، نسبتاً راضی بودند. ارزیابی اطلاعات و مهارتهای این دانشجویان توسط مربی مربوطه به محیط کارآموزی نشان داد که این دانشجویان از توانایی و مهارت بهتری در برخورد با این تجهیزات و وسایل برخوردار می باشند.

پیامدهای اجرایی فرآیند

با اجرای این فرآیند انتظار می رود دانشجویان در محیط کار آموزی آمادگی کامل و توانمندی لازم در برخورد با این تجهیزات و وسایل را داشته باشند.

چگونگی معرفی فرآیند:

از طریق ارائه نتایج به EDC و ارائه آن به جشنواره مطهری که از این طرق اطلاع رسانی شود.